

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Кічак Б. THE MAIN WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATION WITH THE HELP OF DIGITAL INTEGRATION	107
Липська А. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	110
Лі Хайцзюань. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	116
Майстриук І. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В САМООСВІТІ ШКОЛЯРІВ.....	120
Молчанова Д. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ОРГАНІЗАТОРСЬКІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	122
Собченко Т., Желізняк О. ЦИФРОВІ СЕРВІСИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	125
Петренко Л. ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ У НАУКОВІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	129
Пирха Н. МАТЕМАТИЧНА КУЛЬТУРА СУЧАСНОГО ШКОЛЯРА.....	134
Чжан Ітін . ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІА У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	136
Чжоу Ань . ЦИФРОВІ СЕРВІСИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ УЧНЯ	140
Ярцева Д., Ярцева М. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОЇ ПЛАТФОРМИ “BODY INTERACT” ПРИ НАПИСАННІ УЧБОВОЇ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ІНОЗЕМНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	142
<i>Секція 3. Інновації в умовах цифрової трансформації освітнього середовища</i>	
Абрамова О., Пеняк Ю. РОЗВИТОК НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	146
Бакай С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ СЬОГОДЕННЯ.....	150

1. Мистецька освітня галузь «Мистецтво». Пояснювальна записка. URL: <https://nuschool.com.ua/plan/programm/savchenko/18.html> (дата доступу 22.02.2023).
2. UA: КЛАСИЧНА МУЗИКА. URL: <https://classical.suspilne.media/list.php>
3. 中國音樂資料庫 URL: https://chinesemusicdb.com/zh_cn/ (дата доступу 22.02.2023).
4. Музей-квартира М. Д. Леонтовича URL: http://leontovychmuseum.org.ua/?fbclid=IwAR0aiiUa8w_9hrwTHrkXmND3rI6nmBTx6Q9b19a4k9FSrOJaIj6jsZHjMtY (дата доступу 22.02.2023).
5. 上海愛樂樂團 URL: <http://www.shphilharmonic.com/> (дата доступу 22.02.2023).
6. Тренажер для заучування нот. URL: <https://naurok.com.ua/test/trenazher-dlya-zauchuvannya-not-49940.html> (дата доступу 22.02.2023).
7. Музичні інструменти. URL: <https://learningapps.org/view2048965> (дата доступу 22.02.2023).
8. 儿童歌曲 URL: <https://search.bilibili.com/all?vt=80522741&keyword=%E5%84%B%E7%AB%A5%E6%AD%8C%E6%9B%B2> (дата доступу 22.02.2023).
9. Музичні онлайн-ігри. URL: <https://www.game-game.com.ua/uk/tags/643/> (дата доступу 22.02.2023).
10. Музичне мистецтво в сучасній освіті. <https://vseosvita.ua/webinar/11/cabinet> URL: (дата доступу 22.02.2023).
11. 音樂課程配套資源 URL: <https://www.edb.gov.hk/tc/curriculum-development/kla/arts-edu/resources/mus-curri/index.html> (дата доступу 22.02.2023).

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В САМООСВІТІ ШКОЛЯРІВ

Ірина МАЙСТРЮК

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди, м. Харків

Цифрові технології активно впроваджуються в освіту, змінюють усі її складові на всіх щаблях – від дошкільної до середньої, а далі у вищій професійній і науковій. З іншого боку, реалії сьогодення (спочатку через пандемію COVID-19, а далі через військові дії) спричинили поширення дистанційної освіти та самоосвіти, які природньо базуються на цифрових технологіях та впевнено реалізують усі їх переваги. Однак, застосування цифрових технологій у освіті та самоосвіті в умовах дистанційного навчання вимагає від усіх учасників освітнього процесу наявності відповідних знань,

умінь, навичок та умотивованості до їх впровадження. Особливо це актуально для школярів, які часто мають низький рівень мотивації до освіти та самоосвіти у дистанційній формі, недостатній знання щодо використання освітніх ресурсів у дистанційному навчанні, недостатній рівень сформованості навичок дистанційної комунікації та взаємодії. З іншого боку, саме шкільний вік є визначальним у становленні особистості, здатної вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями [1].

Найпопулярнішим засобом цифрових технологій, які використовуються в освіті є інтернет-ресурси, які можуть бути ефективно використані і для організації самоосвіти школярів. Серед них виокремлюють: підручники, посібники, енциклопедії; онлайн-курси, колекції відео-уроків з шкільних предметів; онлайн-тренажери, онлайн-тести, ігри та інтерактивні вправи; онлайн-середовища (віртуальні лабораторії, симулятори тощо) [2].

Для ефективного застосування зазначених видів інтернет-ресурсів окрім загальної цифрової грамотності школярам необхідно мати навички пошуку релевантної навчальної інформації, критичного її оцінювання та аналізу, обробки даних різних видів, володіти навичками добору та первинного оцінювання якості інтернет-ресурсів, видами та технологіями роботи з ними, загальними засадами інтерфейсу та технологічними прийомами здійснення діяльності. Також в освіті та самоосвіті використовуються онлайн-сервіси загального призначення, зокрема, Google-сервіси для листування (G-mail), збереження та обміну файлами (Google-диск), планування діяльності (Google-календар), проведення опитувань (Google-форми), створення та спільної роботи з документами (Google-документи) та інші [2]. Окрім загальних цифрових умінь використання вказаних ресурсів школяреві потрібно якнайповніше володіти їх функціональними можливостями, а також свідомо застосовувати навички дистанційної комунікації, норми та правила взаємодії та спільної роботи, цифровий етикет.

Особливо значущим в контексті використання цифрових технологій в самоосвіті постає свідоме дотримання школярами засад академічної доброчесності (нульової толерантності до плагіату, розуміння авторського права та права інтелектуальної власності) та медіаграмотності, правил кібербезпеки.

Таким чином, зазначені уміння забезпечать сформованість змістовно-процесуального компоненту самоосвітньої компетентності школярів щодо доцільного впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій у самоосвіті, але потребують цілеспрямованої роботи з їх формування.

Література:

1. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 22.02.2023).
2. Майстрюк І.С., Пономарьова Н.О.. Інтернет-ресурси для організації самоосвіти школярів. Наумовські читання : матеріали XIX науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (23-24 листопада 2021 р.). Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. С. 76-77.).

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ОРГАНІЗАТОРСЬКІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дар'я МОЛЧАНОВА

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди, м. Харків

Нова українська школа вбачає у вчителеві не єдиного наставника та джерела знань, а надає йому роль коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини, у її розвитку та вихованні [1].

Виконання зазначеної ролі актуалізує таку складову діяльності вчителя як організаторська, що діяльність передбачає виконання системи дій, спрямованих